

Høringsinnspill ny framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller i Innlandet. fra Nordre Land SV

- Nordre Land SV er opptatt av at videregående opplæring har et bredt samfunnsmandat med et langsiktig perspektiv. Vi mener derfor at det må legges vekt på samfunnsøkonomi, utvikling av tettstedene i Innlandet og verdien av kort skolevei, trivsel og trygghet for å skape et godt læremiljø. Dette er forhold som i liten grad er vektlagt i høringsutkastet som er lagt fram fra fylkeskommunedirektøren.
- Nordre Land SV stiller spørsmål ved om forslaget, er forankret i fylkeskommunes planverk. I forslaget er det ikke tydelig hvordan kvalitet i videregående opplæring defineres og hva som er de økonomiske målsettingene med prosessen.
- Gjøvikregionen er en region med mange arbeidsplasser og regionen har over tid hatt tilflytting. Det at fødselstallet går nedover, betyr ikke nødvendigvis at det blir færre elever i videregående opplæring. Tilflytting inn til regionen har gitt et høyere elevgrunnlag til videregående skole, enn fødselstallene skulle tilsi. De 2049 barna som ble født i årene 2003-2005 ble til 2346 16- åringer (kilde: SSB) som følge av tilflytting. Dette er gjennomgående de siste 15 årene. Nordre Land har hatt en gjennomsnittlig økning i aldersgruppen 0 til 16 år på 24 prosent. For Gjøvikregionen sett under ett, har økningen vært 16 prosent. Når tilbud først er borte, er det svært dyrt å reetablere det igjen. Det er ikke lett å spå om framtida, men fortida kan gi oss i noen indikasjoner om at det å se på fødselstall aleine kan peke mot feil løsninger i strukturen for videregående opplæring. Tallene viser at det tar mange år før vi ser en nedgang i elevtall i videregående opplæring.
- Hvis Dokka videregående skole (vgs) får bestå som nå, vil den ha over 300 elever høsten 2025. Nærskole er viktig for gjennomføringsgrad, og gjennomføring av videregående opplæring er svært viktig for å unngå utenforskap. Det lønner seg for samfunnet å satse på innenforskap.
- Fullføringsreformen som ble vedtatt av Stortinget i 2021, og der mange tiltak nå er innlemmet i ny opplæringslov, vil kreve økt kapasitet i videregående opplæring – har fylkeskommunedirektøren tatt høyde for det i sitt forslag?
- Dokka vgs har et unikt tilbud inne bioøkonomi, og flere legger merke til at dette er et framtidsrettet tilbud. Utdanningsdirektoratet har nå gitt Dokka videregående skole støtte til å fortsette med Bioøkonomi, og det betyr at de ser at dette vil være et viktig tilbud i videregående opplæring, som kun finnes på Dokka. Bioøkonomifaget ved Dokka har tett kontakt med relevante bransjer i hele fylket, og vil kunne være en spydspiss i satsingen på det grønne skiftet. Legges Dokka videregående skole ned, forsvinner også dette tilbudet og det vil være en særdeles uklok beslutning. Tilbudet er utviklet på Dokka vgs, og kan ikke uten videre overføres til et annet sted.
- Elever velger skolested i større grad enn utdanningsprogram. Dersom studiespesialisering legges ned på Dokka, blir dette utdanningsprogrammet uaktuelt for mange elever. Det er et behov for å legge til rette også for høyere utdanning i vår region, noe som svekkes dersom studiespesialisering forsvinner.
- Nordre Land SV vil også oppfordre fylkeskommunen til å lytte nøye til hva næringslivet i regionen mener om tilbudet ved Dokka videregående skole. Næringsutvikling er samfunnsbygging, og næringslivet trenger Dokka videregående med både yrkesfag og studiespesialiserende tilbud.
- Ny opplæringslov gjelder fra 1. august 2024, og Nordre Land SV spør om en vurdering av denne loven tatt med i utregning av framtidig struktur? Vi tillater oss å nevne noen sentrale føringer denne loven gir:

- § 5-3. Planlegginga og utbygginga av det vidaregåande opplæringstilbodet:
«Fylkeskommunen skal i planlegginga og utbygginga av det vidaregåande opplæringstilbodet leggje stor vekt på kva kompetanse samfunnet treng»
 - § 10-1. Det beste for eleven: «Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn»
- Det er også viktig å ta med miljøperspektivet i denne saken. Vi har en spredt bosetting i Nordre Land kommune og også i hele Innlandet. Elevene tar i dag buss til Dokka fra ulike områder i Nordre Land. Hvis tilbud flyttes fra Dokka til for eksempel Gjøvik eller Raufoss, må de først få skyss til Dokka, og deretter fra Dokka til aktuell skole. Det må etableres mange nye buss- og taxiruter i hele fylket hvis skolestrukturen sentraliseres.
- Tomme skolebygg med påfølgende behov for utvidelser andre steder på grunn av sentralisering, er særdeles dårlig miljøpolitikk, og ikke økonomisk smart. Det beste må være å utnytte den kapasiteten som finnes i eksisterende skoler. Samtidig er det viktig at tilbud med svært få søkere ikke settes i gang, det er de som må tas bort, dersom det er for mange tilbud til å fylle opp alle.